

BS/95/2013

**ŹRÓDŁA ZŁYCH NASTROJÓW
SPOŁECZNYCH**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Obecne nastroje społeczne nie należą do najlepszych. Wprawdzie w ocenach różnych wymiarów życia osobistego – warunków materialnych, poziomu życia, kondycji zakładów pracy – opinie pozytywne przeważają nad negatywnymi¹, jednak relatywnie niewielu ankietowanych jest zadowolonych z ogólnej sytuacji w Polsce, jakości życia politycznego czy też stanu polskiej gospodarki. Obecnie zaledwie co szósty respondent (16%) uważa, że sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym kierunku, a ponad czterokrotnie więcej osób (68%) jest przeciwnego zdania. Dlaczego Polacy tak krytycznie oceniają rozwój sytuacji w Polsce? W jednym z ostatnich sondaży² poprosiliśmy badanych o uzasadnienie swoich opinii na temat sytuacji w kraju – dlaczego uważają, że zmierza ona w złym kierunku, a dlaczego że w dobrym. W tym celu zadaliśmy ankietowanym pytanie otwarte, czyli takie, na które samodzielnie formułowali odpowiedzi.

Uzasadniając negatywne oceny sytuacji w kraju badani najczęściej odwoływali się do **sytuacji na rynku pracy** (47%). W tym kontekście wymieniali przede wszystkim **bezrobocie** – jego wzrost, wysoki poziom, ogólnie brak pracy bądź problemy z jej znalezieniem. Niektórzy zwracali uwagę na wyjątkowo trudną sytuację młodych Polaków na rynku pracy, nawet tych z wyższym wykształceniem. O tym, że sytuacja w kraju zmierza w złym kierunku, świadczy – według części respondentów – emigracja zarobkowa, zwłaszcza ludzi młodych. Innym problemem związanym z trudną sytuacją na rynku pracy są, zdaniem badanych, złe warunki zatrudnienia – brak możliwości podjęcia stałej pracy, proponowane przez pracodawców różnego rodzaju umowy czasowe, zlecenia, tzw. umowy śmieciowe. W analizowanych grupach społeczno-demograficznych na problemy na rynku pracy jako przyczyny pogarszającej się sytuacji w kraju stosunkowo najczęściej wskazują, co zrozumiałe, bezrobotni, pracownicy usług, robotnicy niewykwalifikowani, respondenci w wieku 25–34 lata, a także badani identyfikujący się z lewicą. Relatywnie najrzadziej zaś problemy te wymieniają ankietowani o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1500 zł oraz mieszkańcy największych, ponadpółmilionowych miast.

¹ Zob. komunikat CBOS „Nastroje społeczne w czerwcu”, czerwiec 2013 (oprac. R. Boguszewski)

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (277) przeprowadzono w dniach 6–12 czerwca 2013 roku na liczącej 1010 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

OSOBY ŹLE OCENIAJĄCE KIERUNEK ROZWOJU SYTUACJI W KRAJU (N=690)

CBOS	
Uzasadnienia negatywnych ocen rozwoju sytuacji w kraju	
RYNEK PRACY - BEZROBOCIE I EMIGRACJA ZAROBKOWA	47%
Bezrobocie jego wzrost, utrata pracy, jej brak, trudności w znalezieniu pracy	41%
Bezrobocie wśród młodych – brak pracy dla młodych	5%
Emigracja zarobkowa	1%
Emigracja zarobkowa wśród młodych	3%
Brak stałej pracy, zlecenia, umowy śmieciowe	1%
MATERIALNE WARUNKI ŻYCIA	28%
Rosnące koszty utrzymania - rosnące ceny, wszystko drożeje, coraz wyższe opłaty, wysokie ceny produktów i usług	14%
Niskie wynagrodzenia, renty, emerytury	15%
Zła sytuacja finansowa rodzin – ludzie stają się coraz biedniejsi, pauperyzacja społeczeństwa, „na nic nie starcza”	8%
WŁADZA	28%
Krytyka władzy – mamy złych przywódców, Polska jest źle rządzona, źle wydawane pieniądze publiczne, niespełnienie obietnic wyborczych, krytyka działań rządu: polityki finansowej, także w dziedzinie oświaty, zła polityka gospodarcza	17%
Krytyka podniesienia wieku emerytalnego	2%
Zła polityka prorodzinna	1%
Rząd, posłowie nie interesują się zwykłymi ludźmi – władza dba o siebie, a nie o zwykłych obywateli	6%
Kłótnie, bałagan, chaos w polityce – nasza władza dzieli zamiast łączyć, bałagan w polityce, brak zgody wśród rządzących, kłótnie polityczne	3%
OGÓLNE NIEZADOWOLENIE, BRAK PERSPEKTYW	11%
Ogólne niezadowolenie – jest coraz gorzej, coraz większe problemy, nic się nie poprawia	6%
Brak perspektyw – brak nadziei na poprawę	3%
Brak perspektyw dla młodych	3%
OGÓLNE - SYTUACJA GOSPODARCZA W KRAJU ORAZ POZOSTAŁE ASPEKTY ZŁEJ SYTUACJI GOSPODARCZEJ	8%
Ogólne negatywne opinie o stanie gospodarki – gospodarka spowalnia, gospodarka zmierza w złym kierunku, kryzys	5%
Utrudnienia w rozwoju przedsiębiorczości – trudne funkcjonowanie małych firm, przepisy uniemożliwiające małym firmom rozwój, zbyt wysokie podatki, ciągłe kontrole utrudniające rozwój przedsiębiorczości	1%
Źle przeprowadzona prywatyzacja – wyprzedaj majątku narodowego, cały majątek został wyprzedany, gospodarka polska zawłaszczona przez kapitał zagraniczny, dużo kapitału zagranicznego, likwidacja polskich zakładów, „stajemy się rynkiem zbytu, a nie producentem”	2%
SŁABE PAŃSTWO, NIEPRZESTRZEGANIE PRAWA	4%
Korupcja, łapownictwo, nepotyzm	2%
Afery, przekręty; brak kontroli, w jaki sposób wydawane są pieniądze publiczne	3%
ZŁA SYTUACJA W SŁUŻBIE ZDROWIA	3%
ZŁA SYTUACJA ROLNICTWA I ROLNIKÓW	1%
KRYZYS WARTOŚCI, OSŁABIENIE WIĘZI MIĘDZYLUDZKICH – „upadek rodziny”, złe relacje międzyludzkie, „liczy się tylko pieniądź”, ateizm	1%
ZWIĘKSZAJĄCE SIĘ ROZWARSTWIENIE SPOŁECZNE, NIERÓWNOŚCI SPOŁECZNE I EKONOMICZNE, BRAK SPRAWIEDLIWOŚCI – „bogaci bogacą się kosztem biednych”, duże różnice w zarobkach, bogaci stają się coraz bogatsi, a biedni coraz biedniejsi, nie ma równości i sprawiedliwości	1%
INNE UZASADNIENIENIA	2%
TRUDNO POWIEDZIEĆ	2%

Procenty nie sumują się do 100, gdyż respondenci mogli wskazać więcej niż jedno uzasadnienie

Innym relatywnie częstym uzasadnieniem negatywnych ocen są **złe, pogarszające się warunki materialne gospodarstw domowych** (28%). Badani mówili o niskich wynagrodzeniach, rentach i emeryturach oraz o rosnących kosztach utrzymania, wzroście cen towarów i usług. Respondenci podkreślali, iż ich dochody wzrastają wolniej niż ceny, co w praktyce oznacza, że stać ich na coraz mniej. Ankietowani zwracali uwagę na złą sytuację finansową rodzin, pauperyzację społeczeństwa, na to, że wielu ludziom nie wystarcza pieniędzy na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Należy zaznaczyć, że badani często wypowiadali się ogólnie na temat pogarszania się sytuacji materialnej społeczeństwa, nie odnosząc tego do swojej własnej. Z naszych badań wynika³, że oceny warunków materialnych gospodarstw domowych respondentów – mimo pewnych krótkookresowych wahań – nie pogarszają się. Na złą, ulegającą pogorszeniu sytuację materialną społeczeństwa stosunkowo najrzadziej wskazywali mieszkańcy największych miast (powyżej 500 tys. ludności) oraz respondenci dobrze oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych.

Równie często jak złymi, pogarszającymi się warunkami materialnymi badani uzasadniali negatywne oceny rozwoju sytuacji w kraju **źle sprawowaną władzą** (28%). Ogólnie krytykowali władze w Polsce mówiąc, że mamy nieudolnych rządzących, zły rząd, że nie są spełniane obietnice wyborcze, a ponadto wyrażali niezadowolenie z konkretnych działań rządu. Wskazywali na źle prowadzoną politykę gospodarczą, prorodzinną, niedostateczne dofinansowanie oświaty czy też na błędne – ich zdaniem – podniesienie wieku emerytalnego. Respondenci krytykując podwyższenie wieku emerytalnego powoływali się na wysokie bezrobocie wśród młodych. Badani zwracali również uwagę, że rządzący nie interesują się zwykłymi ludźmi, a dbają głównie o swoje interesy. Źródłem niezadowolenia Polaków są również kłótnie, bałagan, brak zgody, chaos w polityce. Niezadowolenie z władzy stosunkowo częściej wyrażali ankietowani w wieku 25–34 lata, mieszkańcy mniejszych miejscowości (do 100 tys. ludności), absolwenci wyższych uczelni, a także badani dobrze oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych.

Część ankietowanych (11%) uzasadniała negatywny kierunek zmian w Polsce w dosyć ogólny sposób argumentując, że jest po prostu **coraz gorzej**, „jest bardzo źle”, „są coraz większe problemy” albo że **nie ma perspektyw, nadziei na poprawę**, na to, że będzie lepiej. Niektórzy respondenci zwracali uwagę na szczególnie trudną sytuację i brak perspektyw

³ Zob. komunikat CBOS „Nastroje społeczne w czerwcu”, czerwiec 2013 (oprac. R. Boguszewski) oraz wcześniejsze komunikaty na temat nastrojów społecznych.

dla ludzi młodych. Należy dodać, że brak perspektyw, nadziei na poprawę był często wymieniany w kontekście złej sytuacji na rynku pracy, dużego bezrobocia. O ogólnym niezadowoleniu z sytuacji w kraju i braku perspektyw najczęściej mówili mieszkańcy największych miast (powyżej 500 tys. ludności), a także najmłodszy badani (w wieku 18–24 lata).

Nieco mniej respondentów wymieniało inne niż wyżej omówione aspekty **sytuacji gospodarczej** w Polsce (8%). Badani mówili o spowolnieniu gospodarki, o tym, że nasz kraj powoli pogrąży się w kryzysie. Niektórzy wskazywali na utrudnienia w rozwoju przedsiębiorczości, a w szczególności na bariery biurokratyczne uniemożliwiające rozwój małych firm. Część ankietowanych wyrażała niezadowolenie z prywatyzacji, jaką przeprowadzono w Polsce – z jej kierunku, przebiegu i skutków. Respondenci zwracali uwagę, że w naszej gospodarce jest za dużo kapitału zagranicznego, a majątek narodowy został wyprzedany. Na złą sytuację gospodarczą stosunkowo częściej wskazywali mieszkańcy największych miast (powyżej 500 tys. ludności), badani najlepiej wykształceni (z wykształceniem średnim i wyższym), a także ci, którzy znajdują się w najlepszej sytuacji materialnej – o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1500 zł, dobrze oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych.

Pozostałe uzasadnienia negatywnych ocen sytuacji w Polsce podawane były sporadycznie. Niektórzy badani wskazywali na pewne **nieprawidłowości w funkcjonowaniu państwa**, świadczące o jego słabości, takie jak: korupcja, nepotyzm, afery, brak kontroli nad wydawaniem pieniędzy publicznych (4%). Pojawiały się również wypowiedzi, że sytuacja w kraju zmierza w złym kierunku z powodu słabej **kondycji służby zdrowia** (3%) lub trudnej **sytuacji rolnictwa i rolników** (1%). Nieliczni badani upatrują przyczyn pogarszania się sytuacji w Polsce w **nierównościach społecznych i ekonomicznych**, w postępującym rozwarstwieniu społecznym (1%). Znikomy odsetek respondentów dowodził, że sytuacja w Polsce zmierza w złym kierunku z powodu **kryzysu wartości i osłabienia więzi międzyludzkich** (1%). Badani wskazywali w tym kontekście na złe relacje międzyludzkie, wszechobecny materializm, „upadek rodziny”.

Pozytywną ocenę rozwoju sytuacji w kraju badani najczęściej uzasadniali ogólnym przekonaniem, że w Polsce **żyje się coraz lepiej, lepiej niż kiedyś** bądź lepiej niż w czasach PRL (32%). Ankietowani wyrażali przekonanie, że wszystko układa się dobrze, a sprawy w kraju zmierzają w dobrym kierunku.

Dobra lub stosunkowo dobra sytuacja gospodarcza to drugie pod względem częstości wymieniania uzasadnienie pozytywnej oceny kierunku rozwoju sytuacji w Polsce (23%). Respondenci argumentowali, że sytuacja gospodarcza w kraju jest stabilna i lepsza niż w wielu państwach europejskich. Mówili, iż polska gospodarka powoli, ale się rozwija, że udało nam się ominąć kryzys i recesja nas nie dotyczy.

Relatywnie sporo uzasadnień pozytywnych zmian w kraju dotyczyło naszej **przynależności do struktur europejskich** (14%). Powodem zadowolenia są dla badanych zarówno dotacje, fundusze unijne napływające do Polski, jak i innego rodzaju korzyści wynikające z przynależności do UE, w tym większe możliwości kształcenia i podejmowania pracy za granicą.

OSOBY DOBRZE OCENIAJĄCE KIERUNEK ROZWOJU SYTUACJI W KRAJU (N=162)

		CBOS
Uzasadnienia pozytywnych ocen rozwoju sytuacji w kraju		
OPINIA, ŻE JEST LEPIEJ – jest coraz lepiej, wszystko układa się dobrze, w kraju żyje się coraz lepiej, wszystko zmienia się na lepsze, wygodniej się żyje niż kiedyś, jest lepiej niż w PRL, dobrze się żyje, ogólne zadowolenie, przekonanie, że sytuacja w Polsce zmierza w dobrym kierunku		32%
DOBRA LUB STOSUNKOWO DOBRA SYTUACJA GOSPODARCZA – gospodarka powoli, ale się rozwija, brak kryzysu, stabilna sytuacja gospodarcza		23%
PRZYNALEŻNOŚĆ DO STRUKTUR EUROPEJSKICH		14%
Zadowolenie z dotacji, funduszy unijnych		5%
Pozostałe aspekty zadowolenia z przynależności do Unii Europejskiej – ogólne zadowolenie z przynależności do UE, możliwość kształcenia, zatrudnienia poza granicami Polski, nowe perspektywy dla Polski w związku z przynależnością do UE, pogłębia się proces integracji z państwami Unii		10%
MATERIALNE WARUNKI ŻYCIA – zadowolenie z obecnej sytuacji materialnej, indywidualna sytuacja: mam pracę, moja rodzina ma pracę, poprawa warunków materialnych, poziom życia mojej rodziny nie pogarsza się		9%
WŁADZA , pozytywne opinie o obecnej ekipie rządzącej, zadowolenie z obecnej sytuacji politycznej, zadowolenie z działań rządu		9%
NADZIEJA NA POPRAWĘ – przekonanie, że będzie lepiej		7%
BUDOWA DRÓG, ROZWÓJ INFRASTRUKTURY		3%
DEMOKRACJA I WOLNOŚĆ – zadowolenie z demokracji, wolności, wolności słowa		2%
INNE UZASADNIENIA OCEN POZYTYWNYCH		5%
TRUDNO POWIEDZIEĆ		8%

Procenty nie sumują się do 100, gdyż respondenci mogli wskazać więcej niż jedno uzasadnienie

Kolejnym uzasadnieniem pozytywnych ocen sytuacji w kraju są **dobrze, coraz lepsze warunki materialne** (9%). W tym kontekście badani mówili nie tylko o bezpieczeństwie materialnym – o stałych źródłach dochodów, ale także o systematycznie poprawiających się warunkach materialnych gospodarstw domowych.

Równie często jak warunkami materialnymi ankietowani uzasadniali pozytywny kierunek zmian w Polsce **zadowoleniem z ekipy rządzącej**, z działalności rządu i – ogólnie rzecz biorąc – z obecnej sytuacji politycznej (9%).

Niewiele rzadziej dobre oceny sytuacji w Polsce wynikają z ogólnej **nadziei na poprawę**, przeświadczenia, że będzie lepiej (7%). Inne uzasadnienia pozytywnych ocen pojawiały się sporadycznie i były różnorodne. Wśród nich należy wyróżnić zadowolenie z **rozwoju infrastruktury, budowy dróg** (3%) oraz **demokracji i wolności** (2%).

Respondentów, którzy na pytanie o ocenę kierunku zmian w Polsce odpowiedzieli „trudno powiedzieć”, również poprosiliśmy o uzasadnienie. Interesowało nas, czy za tą odpowiedzią kryje się brak zainteresowania bieżącymi sprawami, polityką, rzeczywisty brak wyrobionej opinii w tej sprawie czy też pewien rodzaj ambiwalencji, niezdecydowania, w jakim kierunku zmiernają sprawy w kraju. Należy dodać, że odsetek badanych niemających zdania na ten temat jest taki sam jak odsetek osób zadowolonych z sytuacji w kraju (po 16%). Respondenci niepotrafiący określić kierunku zmian w Polsce na ogół odpowiadali, że nie interesują się polityką i nie mają sprecyzowanej opinii na ten temat (40%) oraz, co ciekawe, podawali negatywne uzasadnienia, np. wysoki poziom bezrobocia (również 40%). Można więc powiedzieć, że ta grupa ankietowanych jest w jakimś stopniu niezadowolona z sytuacji w kraju, jednak nie w tak dużym, by udzielać odpowiedzi, że zmierza ona w złym kierunku. Pojawiały się również odpowiedzi ambiwalentne (20%) – badani argumentowali, że w niektórych dziedzinach jest lepiej, a w innych gorzej.

Na koniec warto przeanalizować, jakie cechy społeczno-demograficzne sprzyjają pozytywnym, a jakie negatywnym ocenom rozwoju sytuacji w kraju. Z analiz wielozmiennowych⁴ wynika, że na oceny kierunku zmian w Polsce wpływa przede wszystkim ocena sytuacji gospodarczej w kraju, w drugiej kolejności zaś postrzeganie własnych warunków materialnych. Badani lepiej oceniający sytuację gospodarczą w Polsce oraz ci, którzy znajdują się w lepszej sytuacji materialnej, częściej uważają, że sytuacja w kraju zmierza w dobrym kierunku, a rzadziej – że w złym. Postrzeganie sytuacji w Polsce zależy również od poziomu wykształcenia oraz miejsca zamieszkania – mniej krytycznie oceniają ją mieszkańcy największych miast oraz badani lepiej wykształceni.

⁴ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

Głównym powodem niezadowolenia Polaków z rozwoju sytuacji w kraju jest wysoki poziom bezrobocia i zła sytuacja na rynku pracy. Źródłem złych nastrojów społecznych są również pogarszające się warunki materialne gospodarstw domowych – wzrost kosztów utrzymania, niskie wynagrodzenia, renty, emerytury, coraz trudniejsza sytuacja finansowa rodzin. Złe nastroje społeczne nie mają jednak tylko ekonomicznego podłoża. Często wymienianym uzasadnieniem negatywnych ocen rozwoju sytuacji w kraju jest bowiem niezadowolenie z władzy. Badani krytykują rządzących za niewłaściwe – ich zdaniem – decyzje, marnotrawienie pieniędzy publicznych, niespełnianie obietnic wyborczych, kłótnie w polityce, a także za to, że dbają oni raczej o interesy własne niż zwykłych obywateli.

Respondenci wyrażający zadowolenie z sytuacji w kraju najczęściej uzasadniali je ogólnym przekonaniem, że w Polsce żyje się coraz lepiej oraz stosunkowo dobrym i stabilnym stanem naszej gospodarki.

Opracowała
Małgorzata OMYŁA-RUDZKA

Tabela 1

		Uzasadnienia negatywnych ocen rozwoju sytuacji w kraju						
		Rynek pracy, bezrobocie	Zła sytuacja materialna	Zła sytuacja gospodarcza	Krytyka władzy	Słabe państwo	Nierówności społeczne i ekonomiczne	Zła sytuacja w służbie zdrowia
		%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		47	28	8	28	4	1	3
Płeć	Mężczyźni	43	25	11	30	7	1	2
	Kobiety	52	31	6	27	2	1	3
Wiek	18-24 lata	44	15	7	31			2
	25-34	58	34	8	36	5		1
	35-44	51	31	8	27	3	2	2
	45-54	46	26	9	23	3	3	1
	55-64	40	29	12	26	6	1	5
	65 lat i więcej	42	29	6	24	5	2	4
Miejsce zamieszkania	Wieś	53	28	6	29	3	2	1
	Miasto do 19 999	42	33	9	35	3		6
	20 000 – 99 999	46	31	12	30	6	1	3
	100 000 – 499 999	48	27	6	24	8	2	1
	500 000 i więcej mieszk.	31	17	17	20		3	7
Wykształcenie	Podstawowe	47	28	3	22	3	1	2
	Zasadnicze zawodowe	41	32	7	32	7	2	1
	Średnie	51	27	12	27	4	1	4
	Wyższe	52	24	11	35	2	2	3
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	40	20	11	34	4	3	2
	Średni personel, technicy	34	62	15	15			
	Pracownicy adm.-biurowi	50	32	14	35	3		2
	Pracownicy usług	64	52	4	18			6
	Robotnicy wykwalifikowani	39	22	8	35	9	4	1
	Robotnicy niewykwalifik.	63	31	7	20	5		2
	Rolnicy	40	32	5	34	3	4	
	Pracujący na własny rach.	18	21	35	33	3		4
Bierni zawodowo	Renciści	31	30	2	34	6	2	2
	Emeryci	43	26	8	28	6	0	4
	Uczniowie i studenci	45	8	6	31			2
	Bezrobotni	76	29	6	20	2		4
	Gospodynie domowe i inni	47	19	4	29	2	6	2
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	51	34	9	30	5	1	1
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	42	21	15	29	7	2	3
	sekt. pryw. poza rolnict.	44	33	12	29	3	1	3
	prywatnym gosp. rolnym	42	35	6	36	3	2	
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	53	35	7	27	3	3	1
	501-750	52	34	8	29	3	2	5
	751-1000	53	27	8	31	4	1	3
	1001-1500	48	29	7	29	5	1	3
	Powyżej 1500 zł	33	27	15	32	7	2	3
Ocena własnych war. mater.	Złe	48	34	4	21	5	1	4
	Średnie	50	32	8	27	4	2	2
	Dobre	43	21	11	33	4	1	3
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	47	20	2	31	5		4
	Raz w tygodniu	44	27	9	28	2	1	2
	1-2 razy w miesiącu	48	32	4	33	3	1	3
	Kilka razy w roku	52	34	9	27	8	1	3
	W ogóle nie uczestniczy	50	22	10	26	3	2	3
Poglądy polityczne	Lewica	56	26	11	32	3	1	1
	Centrum	43	27	8	30	5	1	3
	Prawica	47	27	10	28	5	1	3
	Trudno powiedzieć	49	33	6	25	2	2	2

Tabela 1 (cd.)

		Uzasadnienia negatywnych ocen rozwoju sytuacji w kraju							Liczba osób
		Zła sytuacja rolnictwa i rolników	Ogólne niezadowolenie, brak perspektyw	Kryzys wartości	Odpowiedzi pozytywne	Inne odpowiedzi	Odpowiedzi nie na temat	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		1	11	1	0	2	0	2	690
Płeć	Mężczyźni	2	10	0		3		1	322
	Kobiety	1	12	2	0	2	0	3	368
Wiek	18-24 lata		21	1		2	1	4	79
	25-34	1	6			2		1	153
	35-44	2	8		1	1		2	105
	45-54	1	18	2		2			115
	55-64	3	7	1		2		3	116
	65 lat i więcej	1	10	3		4	1	1	121
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	9	1		1		2	291
	Miasto do 19 999	1	14	1		2		3	107
	20 000 - 99 999	1	12	1		3	1	1	120
	100 000 - 499 999		8		1	5		2	111
	500 000 i więcej mieszk.		21	3		4	1		61
Wykształcenie	Podstawowe	1	8	2		3	1	4	156
	Zasadnicze zawodowe	0	10	1		2		2	193
	Średnie	2	12	1	0	1	0	1	223
	Wyższe	2	15			3			117
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.		9			10			44
	Średni personel, technicy	4	16			6			19
	Pracownicy adm.-biurowi	2	15	2		2			47
	Pracownicy usług		10				1		50
	Robotnicy wykwalifikowani		11					1	77
	Robotnicy niewykwalifik.		8					2	48
	Rolnicy	9	11						52
	Pracujący na własny rach.	4	18			3			24
Bierni zawodowo	Renciści	2	9	2				2	43
	Emeryci	1	8	2		6	1	1	135
	Uczniowie i studenci		16	2		3		8	41
	Bezrobotni		10	2				2	71
	Gospodynie domowe i inni		13		2			7	38
Pracuje w:	inst. państw., publicznej		14	1		5		2	86
	spółce właścicieli prywatnych i państwa		11			2			57
	sekt. prywat. poza rolnict.	2	10	1		1	0	1	155
	prywatnym gosp. rolnym	5	11						49
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	1	9	1		1		3	118
	501-750		7	1				1	81
	751-1000	3	12	1		2		1	118
	1001-1500	2	13	3		7		1	91
	Powyżej 1500 zł	2	14	1	1	1		1	91
Ocena własnych war. mater.	Złe	2	11	2		2			117
	Średnie	1	11	0	0	2	0	2	334
	Dobre	1	11	1		3	0	3	239
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3	10	8		5	2		41
	Raz w tygodniu	2	11	1		2	0	2	306
	1-2 razy w miesiącu		13			3			100
	Kilka razy w roku		8			2		2	164
	W ogóle nie uczestniczy	1	18		1	1		2	78
Poglądy polityczne	Lewica	2	12		1	2		3	107
	Centrum	1	12	1		3		1	248
	Prawica	2	10	1		2	0	1	183
	Trudno powiedzieć	1	10	2		1	0	3	151